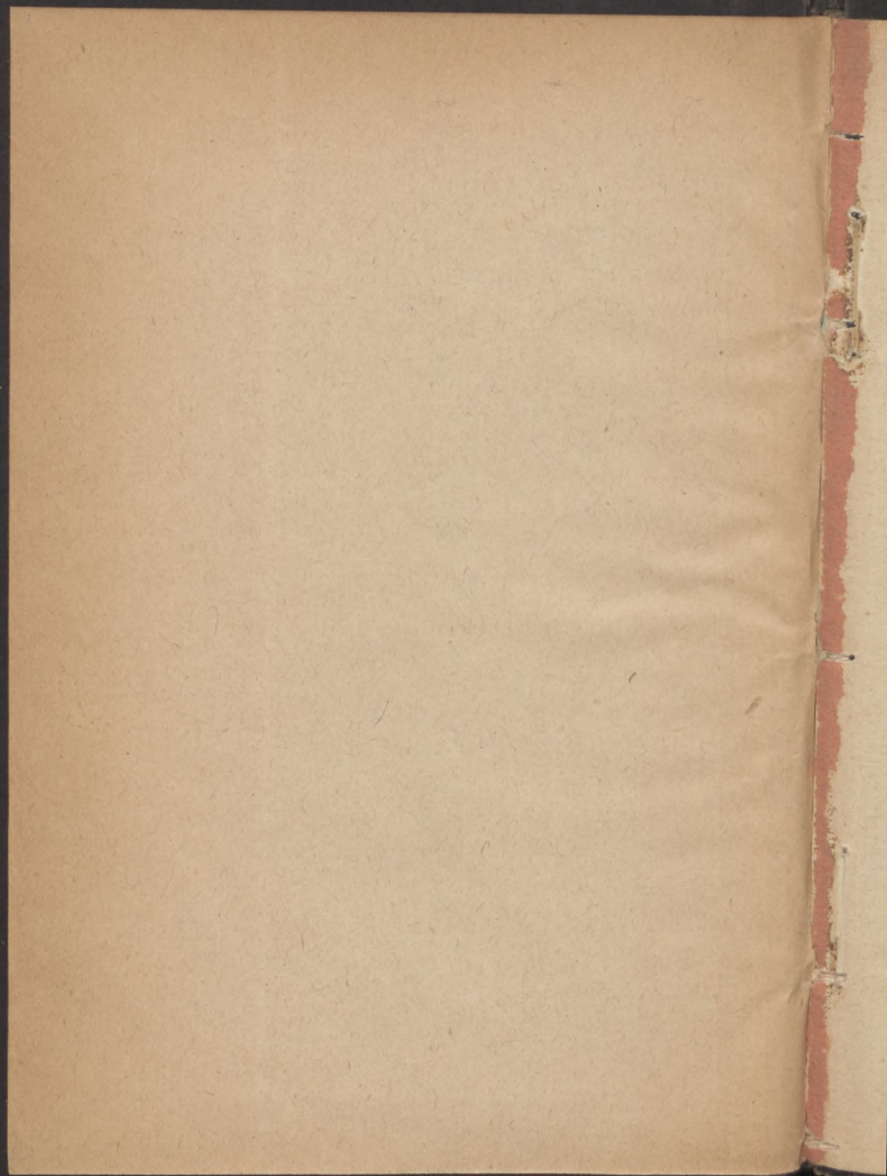

186812
= 90/a

~~2949~~

6084

RIADÓ.

(IRREDENTA VERSEK.)

IRTA:

BAGDY ISTVÁN.

ÁRA 20 KORONA.

SÁTORALJAUJHELY 1921.

KIADJA VÉRTESI ZSIGMOND KÖNYVKERESKEDŐ,

Po könyv ea
329

*Az elszakított országrészek magyarságá-
nak vigasztalásul és reménységül ajánlom
ezeket a verseket.*

2949

A SZERZŐ.

hárt anyag.

186812 = 90/a 1986

M. N. MUSEUM KÖNYVTÁRA
I. Nyomt. Növedéknapló
192 | év. 185 sz.

R 1965

RIADÓ.

Valahol magyar van a föld kerekéségen,
Itt az idő rá, hogy ébredjen, eszméljen.
Lelke szilaj lángja csapjon fel az égre,
Haragjának hangját az Istenig mérje.
Öltözzék morajba lelke titkos búja,
Tíz millió magyar mennydörögve zúgja :
Bár jötte nem jött még a magyar halálnak :
Észak, kelet s délről éhes hollók szállnak.

Megvonaglik testünk, kintől vérzik ajkunk,
Hitvány, éhes falka marakodik rajtunk.
Széttépik a ruhánk, széttépik a lelkünk,
Zokogva kérdezzük : Uram ! mi lesz velünk ?
Karddal élén jártunk hősök legjavának
S hogy nádszálat tartunk : ránk köpnek gyaláznak.
Magyar névre nem rég felgyult szívünk, agyunk
S ma . . . könnyezve mondjuk : igen azok vagyunk.

Riadj magyar, riadj, sikongj fel a szómra,
Kisértetek járnak, éjfél vert az óra.
Szán partján, Doberdón s a Kárpát hegyekben
Hősök sírja nyílik, hősök lelke lebben.

Fénylő Hadakútján csonka honvéd árnyak
Védelmére jönnek a magyar határnak.

Féllábú honvédek, félkezü huszárok,
Szakadozott, tépett, véres a ruhájok.
A magyar hazáért meghaltak már egyszer,
De meghalnak újra, mert az élő nem mer.
Száz a sebük, vérzik . . . nem bánják, hadd fájjon,
Csak sirás ne legyen Duna-Tisza tájon.

Riadj magyar, riadj, csak most utóljára,
Vágj a rablók közzé fergeteg módjára.
Csak még most csapjon fel lelked tüze, lángja
S taposd vérbe, sárba ki a magyart bántja.
Csak még most mutasd meg, hogy van benned élet
S megéred itt bizton az uj ezer évet,
A szebb ezer évet !

SZŐKE TISZA . . .

Szőke Tisza haragjában megáradt,
Szilaj habja elszakítja a gátat.
Haragszik, mert azt végezték felőle,
Hogy a magyar az oláhnak,
Csehnek, rácnak
Adjon jussot belőle.

Tisza vizét magyar könyecsep táplálja,
Nem is lehet, nem is lesz más gazdája.
Beszélhetnek Párisban mit akarnak,
De a Tisza minden csepje
Mindörökre
Csak megmarad magyarnak.

KIÁLTÁS.

Vagy tépjétek ronggyá azt a zászlót
S tapossátok sárba foszlányait,
Vagy tartsátok égig magaslóan,
Hogy dicsőségét minden lássa itt.
Szentséges szent színe hármason,
Hogy a szivárvány irigyelje meg,
Lobogjon az új honfoglalóknak,
Írányt mutasson, merre menjenek.

Mert menni kell új honfoglalásra,
Apánk öröke bitang, préda lett,
Vad martalóc piszkos bocskorával
Gázolhat a szent sírok felett.
S akit leköptünk hitvány árulásért,
Mert hisz megrugni szégyen volt reánk,
— Szakadj le ég, hogy ezt megérhettük! —
Rákóczi földjén gunnyal néz le ránk.

Turul madár rebbentsd meg szárnyadat,
Csaba királyfi küldd le népedet.
A Hadakútja tündököljön újra,
Borus lett az ég szép Erdély felett.

Kincses Kolozsvártt oláh most az úr,
Székelyföldön rab ma a magyar.
Petőfi sírján nem lesz többé rózsza
Csak fonnyadt ág, csak kóró és avar.

Gyúljatok fel halványló csillagok,
Hogy láthassuk : mi van idelent,
. . . Kassa, Késmárk, Pozsony és a többi
Mind elveszett, mi nekünk drága, szent.
Hogy Rákóczi sír a kriptájában,
Hogy a Tököli porszive hevül,
Hogy a ruthén, a tót jöttünk várja,
Ma is testvérünk rendületlenül !

Lehel vezér, fujj a trombitádba,
Reszkessenek meg tőle a hegyek,
Csörögjenek kelevézek, kardok,
S dörögjenek — ha kell — a fegyverek.
Hörögjenek haldokló milliók,
Gyarapodjék az árvák bus hada.
Az ég, a föld és minden vesszen el,
Csak mienk legyen újra a Haza !

KASSA FELETT . . .

Kassa felett, Késmárk felett
Szálldos barna hollósereg,
Hallani a károgását,
Siró magyar zokogását
Kassa felett, Késmárk felett.

Kassa felett, Késmárk felett
Felleg borítja az eget,
De a magyar imádsága,
Vagy a kardja villanása
Majd elüzi a felleget.

A VÉN TÁROGATÓS.

Szól a tárogató, panaszos a hangja,
Egy vén tárogatós riva játszik rajta.
Maga sem tudja, hogy lelkének mi fájhat,
Tán, hogy dicsősége a kurucvilágnak
Ujra fel nem támad.

Hogy lelkével lásson, a szemét behunyja . . .
Daliás alakok rajoznak fel újra,
Palotás huszárok, sastollas vitézek,
Szent magyar szabadság kiket megigézett
S érte halni készek.

Surányi szigetét Nyitra körülzárja,
Ott Bercsényi Miklós seregét vizsgálja.
A sárvári berek, hol sűrű a cserje,
Leskődő labanccal, némettel van telve,
Hogy az Isten verje !

Megdördül az ügyű. Rajta kuruc ! rajta !
S indul, mint a felleg, mikor vihar hajtja.
Sepri a labancot, vágja, töri, tépi,
Látszik, a hatvágást alaposan érti,
Hogy nincs párja néki.

Ragyog a dicsőség napos verőfénye,
Kár, hogy az árulás fátyolt vet eléje.
Ébredj kuruc! rázd le lelki éjszakádat,
Ocskai áruló, eladja hazádat,
Véred ellen támad.

Kurucok! kurucok! . . . Nem hajtnak a szóra,
Trencsényi mezőkön futnak széjjelszórva.
Nagymajthényi páston urrá lett az ármány,
Bujdosik Rákóczi idegenben árván,
Keserűség árján.

Ki sóhajt? mi sóhajt? . . . Egy bánatos ének!
Ki tudná, hogy minek maradt itt emléknek?
Rikadni? . . . Nem! Hivni harci riadóra,
Elsikoltani, hogy lóra kuruc, lóra,
Most ütött az óra!

Szól a tárogató, panaszos a hangja,
Egy vén tárogatós riva játszik rajta.
Maga se tudja, hogy lelkének mi fájhat,
Tán, hogy a balsorsunk a porig alázhat.
Hitvány csöcselékhad büntetlenül vághat
S dicsősége mégis a kurucvilágnak
Ujra fel nem támad!

SÍRÁSÓKHOZ.

Kik halotti torunkra gyűltetek,
Megriadva menjetek tova.
A magyar él, nagy beteg csupánesak,
De meghalni nem hal meg soha!
Élősdiek, éhült, barna hollók,
Prédára gyűlt csatánvert hadak,
Nézzétek csak: véres glóriásan,
Amint fekszik kínos, gyötrő lázban,
A magyar mily dicső, szent alak!

Nézzetek rá: gyöngye most a karja,
De értetek csatázott vele,
Hogy házatok romlástól megóvja
Vérmezőkön veszett ereje.
S magyar vérnek olcsó folyásán hogy
Tehetetlen ágyban szendereg,
Elrabolni utólsó kenyerünk,
Kacagni, hogy értetek szenvedünk,
Eljöttetek hitvány emberek.

Vérvetésén nehéz esztendőknek
Támadva bár, de áll még a hon.

Felleg gyült csak szép, tiszta egünkre
S már nincs barát, nincs többé rokon.
Az ismerős elfordul előlünk,
Magunk maradtunk árvák, magyarok.
Gögös szolgák járnak paripánkon
S mi lihegve bús kálváriánkon
Keresztünket cipeljük gyalog.

Ti értetek Iskáriót népe,
Ti értetek szenvedünk mi ma.
Korbács suhog meztelen hátunkon,
Bár nincs bennünk sem bűn, sem hiba.
S nincs köztetek egyellen Pilátus,
Kézmosva ki mentené magát,
De kérkedtek, hogy árulók vagytok,
Hogy bennünket keresztre adtok,
Sok rossz testvér, sok gonosz barát!

De él az Úr s mi leszünk kezébe
Árulástok sujtó ostora.
Eljövünk majd élén fergetegnek
S támad vész, mely nem volt még soha!
Fehér Kárpáttól kéklő Adriáig
Reszketve fogtok térdreesni mind,
Szátok bár most káromlást szór felénk,
Bűnbánattal térdeltek majd elénk,
A karunk ha karddal egyet int.

És akkoron ne legyen írgalom,
SzenvedjeteK csúfságos halált.
Gyötrött lelkünk vigaszt csak úgy talál
Titeket ha porba sujtva lát.
Ugy élünk csak, ha ti elrothadtok,
Pusztulástok új élet nekünk.
Számunkra tárt verem lesz gödrötök,
Segít a Menny, ha az nem, ördögök,
De bosszút állunk, arra esküszünk !

KÁRPÁTI HEGYEKEN . . .

Kárpáti hegyeken búsan zúg az erdő,
Bánatot sívít a hideg téli szellő.
Az erdő azt zúgja, a szellő azt fujja :
A magyar nemzetnek tengernyi a bújja,
Tengermély a bújja.

Szép Magyarországon sötét hírek szállnak :
Uj lakói vannak Késmárknak, Kassának
S a szegény kurucnak honvéd unokája
Honját e hazában többé nem találja,
Sehol sem találja.

Hej most lesz csak árva Krasznahorka vára,
Zsebrák zászló kerül büszke homlokára.
S merre jártak egykor kurucok vitézi,
Sötét bűnét bűnnel cseh rabló tetézi,
El sohasem végzi.

Zokszavunk, panaszunk nem hallja az Isten,
Nincs égen, nincs földön, ki rajtunk segítsen.
Csak túl a kék égen, fényes mennyországba,
Nagy Bercsényi Miklós sírdogál magába,
Sírdogál magába.

JUDÁSOKHOZ.

Judások még ne örüljeteK
Igaz, hogy a pénz nálatok vagyon
És a magyar töviskoronásan
A Golgotától még nincs messze nagyon.
De nézzétek: napotok süt s ime
Homály, sötétség nagy lesz a hegyen,
Hogy belőle földrengés, villanás,
Uj világnak majd hajnala legyen.
Nézzétek csak: mint a Názáreti,
A magyar nép úgy áll egymagán,
Lábán a seb, kezéből vér csurog
S dicsőség ragyog tiszta homlokán!

Szenvedésén a vén föld megindul,
Magából a sír holtakat kivet,
A kősziklák gránit keble hasad
S pribék tesz róla vallást, szent hitet.
De szívetek nem indul meg még sem,
Ajkatokon gúnykacaj nevet
S lelketeknek ezer undoksága
Hazudtól meg emberi nevet.

Judások még ne örüljeteK !
Olvassátok : az Írásban nagyon,
Hogy a Mestert Judás visszasírta,
Vágta lelkét a szennyelgyűlt nagyon.
S látva kínját, kit ösmert igaznak,
Könyet hullatott, sírt keservesen.
S harminc pénzén rút élte végekép
Önnön nyakára kötelet veszen.

Sírtok talán ? Nem. Hisz szemetekből
Az árulásnak mámorea ragyog.
Hej emberek, ti az őS Judásnál
Ezerszer inkább Judások vagytok.
De azért még ne örüljeteK,
A megbánás, köny elmaradhatott,
De a kötél, a Judások bére
Az biztosan szorítja nyakatok !

HOLNAP.

Ma még felettünk sűrű az éjszaka,
De már keleten napjötte dereng.
Ma még csendes a vén földnek háta
S holnap talán a keble mélye reng.
Ma még nyakunkon dőzsölve ülnek
Országotosztó jött-ment koldusok,
De holnap már futnak észveszetten,
Parazsából a tűz ha fellobog.

Mert felgyullad minden, ami alszik :
Haragvás, szégyen, bú, kétség, remény,
S titkon kisírt magyar könyek gyöngye
Fog majd ragyogni szuronyunk hegyén.
S ha még nem sujtott öklünk ólma vésszel,
Holnap karunkban százszoros erő,
S ha még nem törtünk sánkra orkánszárnyon,
Holnap viharként robogunk elő.

S eltapossuk vérszülte sárba mind,
Aki előttünk kábamód kitart.
Harcra kél a népek oroslánja,
Rozsdás hüvelyből tehát : kard ki kard !

Csattogjatok nagy csaták apái,
Dörögjete ti haragos egek,
Szavatokat túlharsogja ajkunk :
Minket megölni soha nem lehet !

Nem halunk meg, míg a vén Táttra áll,
Amíg zúg a négy folyó vize.
Míg az égről csillagragyogásban
Az ősök lelke gonddal néz ide.
Nem halunk meg, míg csak a kezünkben
Lesz egy szurony s akad egy csonka kard,
Felróni a nagy világ falára
Örök ígénket : ne bántsd a magyart !

MAGYAR PANASZ.

Könyhullás italunk,
Bánat a kenyerünk,
Dolgoztunk, csatáztunk,
Feltört a tenyerünk.
Lelkünk titkos mélyén
Gondszántotta árok,
Szép magyar egünkön
Varju sereg károg,
Holló sereg károg.

Becsületünk fehér,
Szenny be nem mocskolta,
És fejünket mégis
Szégyen hajtja porba.
Ős magyar földünkön
Parancsolnak mások,
Hitszegő barátok,
Áruló Judások,
Áruló Judások.

Öldöklő harcokból
Ezer a seb rajtunk,

Oroszlánnal vívtunk,
Kicsorbult a kardunk.
Még sem fáj oroszlán
Csontig harapása,
De éget, de kínoz
Tetveknek marása,
Szemtelen marása.

Begyógyul e sebbe
Feltört tenyerünknek,
Lesz e még győzelme
Elnyűtt fegyverünknek ?
Megalvadt érzésünk
Fellángol e újra,
Hadúr, hogyha kürtjét
Mégegyszer megfujja,
Csatára megfujja ?

Fogunk e valaha
Borostyánt nevelni,
Vasnak, vérnek árán
Hírkoszorút venni.
S szép magyar hazánknak
Hervadt rózsafája,
Fakaszt e még bimbót
Honvéd homlokára
Büszke homlokára ?

MAGYAR SORS.

Itéletmondó nyügzők a népeken
Tudjátok-e mi van a magyar végeken?
Itt, hol haraggal foly a vén folyók árja,
Itt, hol gyülölettől zúg az erdők fája,
Itt, hol rólunk regél fűszál a fűszálnak,
Itt, hol apáinkról hős legendák szállnak,
Itt, hol a vérünktől pirosló a rózsa,
Itt, hol verejtkezünk egy ezredév óta,
Itt, hol minden porszem ránk maradt örökség,
Itt, hol magyar a föld, a víz, a tűz s az ég,
Itt, hol az imádság magyarul kap szárnyat,
Itt . . . jövevény hordák jötte vet most árnyat.

Uj lakók kerültek s üldözik a régit,
Bús siralom szánt az ősi földön végig.
Keserűség tüze parázslík a szívbén,
Eget ver a lángja s nincs ki ránktekintsen.
Hajnaló hajnallal haragunk biborlík,
S mulatozók kedvén a halálunk torlík.
Bilincseltestünkből kilángzik a lelkünk,
Bűnhödünk, mert hazát hõn szeretni mertünk.

Ami másnál erény, nekünk felrótt vétek:
Mozogni mertünk még, hogy nyakunkra léptek,
S kiknek homlokunkra élet van felírva,
Bűnünk, hogy nem szálltunk korán ágyalt sírba.
Bűnhődünk most . . . Járunk hazátlanul, árván,
Hősi elszántságban megkötözött gyáván.
Vasból van a karunk s mint a gyöngye gyermek
Némán tűrjük, ahogy megütnek, megvernek.
Tűrünk mindent: házunk sarkig kifosztását,
Ősi örök földünk bitangba jutását,
S ha már semmink sincsen . . . egy útszéli fárul
Levágunk egy ágat s úgy megyünk világul.

MILLIÓ A CSILLAG . . .

Millió a csillag fenn a magas égen,
Nem fénylik a mienk, nem ragyog már régen.
Lefutott, lehullott, elveszett az éjbe,
Bujdosó koldus lett Árpád büszke népe,
Szegény magyar népe.

Szép Magyarországon sok hajlék de árva,
Földönfutó koldus a régi gazdája.
Bujdosó magyarnak siralom az útja,
Hazamehet e még, a Jó Isten tudja,
Talán ő sem tudja.

AZ UTOLSÓ ÓRABAN.

Beszélhettek nekem világszabadságról,
Szebb élet hitéről, jobb kor álmodásról.
Hiába, mégis csak lázadoz a vérem,
Szolgálncon jajgat millió testvérem.
Láncuknak csörgésén szívem, lelkem marjul,
... Szomorú hír szállong Erdélynek földjéről,
Dúsgazdag Bánátból, Kárpátok bércéről,
Adria partjáról, bortermő Hegyaljrul.

Fürödhetem itten tejben, vajban, mézben,
Egy falat sem esik jól a számnak mégsem.
Koldussá taszított sok vérem ott éhez,
Ott sírja panaszát a csillagos éghez.
Ugy fáj, hogy kenyerem nem szeghetem néki,
Szívembe markol a sorsuk árvasága,
Ha bennünk csalódnak, hol bízhatnak másba,
Nincs senki e földön, aki szavuk érti.

Sok a keserűség, a pohara csordul,
Gyáva bizakodás: hátha jobbra fordul;
Hitvány mosakodás: nem tehetünk mitsem,
Mert kevesen vagyunk, majd segít az Isten.
Igen! Segít Isten, ha fegyver a kézben
S végső bajvívásra kiállunk egy szálig.
Ki él meg, ki vész el, hol aztán megválnak,
Ahol gázolhatunk jó térdig a vérben.

Rámás nagy képekből bámulnak az ősök,
Hol vagytok legendás, büszke magyar hősök.
Sáncvivő honvédek, félisten huszárok,
Porladók szent hadja átkot szór reátok.
Látván nem látjátok, mi borul az égen,
Gyáva cseh, rác, oláh a hátunkon nyargal.
Mért nem vágtok közzé bús magyar haraggal
Nagy csaták piacán, mint valaha régen ?!

Ami bánat szorult a tárogatóba,
Sírja most lelkünkbe, sikoltson a szója.
Piruló szégyenünk kiáltsa világra:
Ledült a magyarok évezredes fája.
S nem vihar törte le . . . magyar nembánomság,
Idegen bálványinak önző imádása,
Kiteritem lelkünk, egész világ lássa,
Szennyünket szégyenben kacagva, hadd mossák.

Magyarok ne álljunk tehetetlen gyáván,
Bekerít, törbe ejt, elpusztít az ármány.
Ósi magyar erőnk dagadjon az égig,
Vassal fizessünk, ha szent hazánkat kéri.
Vagy ha el kell vesznünk, pusztuljon el minden,
Hulljon le a csillag, vesszen ember, állat,
Düljön semmiségbe, mi kezdetben támadt,
Hogy újra alkotni ne tudja az Isten.

TEMETNEK MÁR.

Temetnek már, még meg sem haltunk.
Már szól az ének
S temetésünkre irigyeink
Eljövének.
Még nem meredt meg, csak zsibbadt, fáradt
Minden tagunk,
S már azt hazudják a nagy világnak:
Holtak vagyunk.

A testamentum el se készült,
Csak most diktálják
S fejünk alól már ráncigálják
Az utolsó párnát.
Még mozgunk, de már taszitanak
A sírba, végbe,
S prédálják ősi szent örökünk
Mert nincs, ki védje.

Elveszik házunk, kertünk, földünk ;
Elveszik hitünk, szép reményünk.
Jelenünk, múltunk megtapodják ;
Tagadják, hogy valaha éltünk.

Gyümölcsért a fát kivagdalják,
Övék aranyunk, ércünk, vasunk.
Elvették még a temetőt is
Hogy ne nyughassunk.

Meredt szemekkel némán tűrünk
És várjuk, amikor jó napunk ;
Rozsdás kardunk haragtól tűzlik,
Mi látunk, mi hallunk.
És nem felejtünk el soha semmit,
Ha ők majd mindent felednének,
Mert hisz halljuk, fülünkbe kornyit
A halotti ének.

TESTVÉR, SZÓLJATOK!

Szabad e még itt magyarnak lenni
És sírni, ríni bús romok felett?
Szabad e ujra viselni hetykén
Sárig gyalázott vén magyar nevet?

Szabad e még itt virradtát lesni,
Ahol jobb napunk alkonyatra jár.
Ócskult vasaktól erőket várni
Gyémántacél is ahol törve már?

Szabad e még itt imádni Hadúrt,
Ahol pogánymód áldozánk vakon,
Gyúlhat e láng, üdvnek csipkebokra
Örökéjszakás magyar tájakon?

Szabad e még itt magyarnak lenni,
Ahol uj igék beléndekje nőtt,
Megállani nyütt meakulpázva
Bezárt templomok ajtóí előtt?

Szabad e még itt magyarnak lenni,
Hol a magyar szó halkán lopva jár,

S az ős erkölcs százezer virága
Önkebelünkből ki van irtva már ?

Szabad e még itt magyarnak lenni,
Ahol vérünk szül ellent ellenünk.
A sír szélén torpadtan megállni,
Bátran kiáltva : tovább nem megyünk ?

Testvér, az óra tizenkettedik,
Mákonyos álom fogta el szemünk.
De pirkad már a keleti égen . . .
Lehet hajnal . . . de lehet új székelyen.
Testvér, szóljatok, másképp elveszünk !

JÖVEL, JÖVEL PÜNKÖSDI LÉLEK . . .

Jövel, jövel pünkösdi lélek,
Zúgó szeleknek szárnyain
És te szent Tűz végy diadalmat
A bús jelennek árnyain.
Éleszd a hitnek parázslását,
Gyujtsd fel lobogó lángokká,
Tört lemondásból fakassz reményt,
Biztass : így nem tarthat soká !

Mert ránk Nagypéntek terhe tódult,
S vívódunk halotti toron.
És temetjük naponként mind-mind,
Miben csak bíztunk egykoron.
Halál órája kong felettünk
És Péter százezer akad,
Vak éjjek szörnyű gyalázatán
Ki minket százszor megtagad.

Jövel Pünkösöd s lelkednek tüze
Töltse be szívünk s házaink.
S akkor sűgárt szebb jövendőből
Napod a gyászos mára hint.

És nem tudjuk: nekünk fáj mi ma,
Nem látjuk: mily parány a had,
Mert az Eszme táborrá serked
S magával lelkeket ragad.

S az ég, melyre éjszakát ma még
Magyar bú sikoltva takar,
Örömtűztől villámlik ujjent,
Mert ismét úr lesz a magyar.
És kőmarka ronggyá szakítja
Leplét, mit balsorsa szabott,
S szabaddá csókol szent hevülten
Rideg verméből sok rabot.

Jövel Pünkösöd s szívünk hidegén
Vess diadalt, arass erőt.
Tudjunk lenni vitézek, bátrak,
Vagy — hogyha úgy kell — vakmerők.
A félvilág reszkesse karunk,
Mert sokat vétett ellenünk.
Jövel és biztass: útainkon
A magyar Isten jár velünk!

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal
Riadó	3
Szőke Tisza	5
Kiáltás	6
Kassa felett	8
A vén tárogatós	9
Sírásokhoz	11
Kárpáti hegyeken	14
Judásokhoz	15
Holnap	17
Magyar panasz	19
Magyar sors	21
Millió a csillag	23
Az utolsó órában	24
Temetnek már	26
Testvér, szóljatok	28
Jövel, jövel pünkösdi lélek	30

RIADÓ.

(IRREDENTA VERSEK.)

IRTA:

BAGDY ISTVÁN.

ÁRA 20 KORONA.

04

SÁTORALJAUJHELY 1921.

KIADJA VÉRTESI ZSIGMOND KÖNYVKERESKEDŐ.

